

Kommunstyrelsen
Tjänsteskrivelse till krisledningsnämnden

Datum:
2020-04-01

Diarienummer:
KSN-2020-01213

Handläggare:
Charlotte Skott

Tillfällig ändring av parkeringsavgift i city

Förslag till beslut

Krisledningsnämnden beslutar

1. **att** snarast möjligt införa parkeringsavgift om 1 kr/timme i zon A de två första timmarna för de parkeringar som kommunen förfogar över när betalning sker via applösning.
2. **att** rekommendera Uppsala kommun Parkerings AB att genomföra motsvarande lösning för bolagets P-hus i zon A.
3. **att** rekommendera andra aktörer med avgiftsbelagd besöksparkering inom zon A att följa kommunens exempel.
4. **att** intäktsbortfallet som blir följderna av förändringen, kompenseras Uppsala kommun Parkerings AB genom reglering av löpande avtal mellan bolaget och kommunen genom gatu- och samhällsmiljönämnden.
5. **att** beslutet om parkeringsavgifter gäller tillsvidare och som längst till och med 31 maj 2020.
6. **att** uppdra åt kommunledningskontoret att arbeta fram ett förslag om hur sommargångator och liknande koncept kan iordningställas i city i syfte att skapa fungerande och attraktivt stadsutrymme för näringsverksamhet utomhus.

Sammanfattning

I syfte att stödja handeln i Uppsala citykärna har möjligheten att införa fri parkering utretts. För snabbt genomförande sänks avgiften till 1 kr/timme istället för helt avgiftsfritt och gäller bara när betalning sker via app. Omprogrammering av appar bör kunna ske inom de tre kommande veckorna. För att omfatta även betalkort krävs längre tid. Mer än två timmars fri parkering har utretts översiktligt och rekommenderas inte. Intäktsbortfallet av uteblivna parkeringsavgifter uppskattas till cirka 2,5 miljoner

kronor. Effekten på handeln är osäker men med hänsyn till handelns svåra situation föreslås ändå nämnden besluta om sänkningen. Andra konsekvenser av förslaget bedöms, med hänsyn till den korta tid det handlar om, som marginella.

Ärendet

Vid krisledningsnämndens sammanträde den 20 mars uppdrogs att återkomma till krisledningsnämnden om åtgärder för att mildra de ekonomiska effekterna för företag i Uppsala kommun med anledning av spridningen av coronaviruset. I ärendet till krisledningsnämnden fanns införande av gratis parkering för viss tid i city som förslag. I ärendet fanns också åtgärder för att förenkla för restauranger och butiker att flytta ut verksamhet på gator och torg.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret, Näringsliv och destination, juristenheten och Uppsala Parkerings AB.

Föredragning

Genomförande av fri parkering

Förslaget om fri parkering är en åtgärd som syftar till att uppmuntra att fler Uppsalabor tar sig in till City för att uträtta sina ärenden och på det sättet stimulera det lokala näringslivet. Liknande åtgärder har antagits av några kommuner i landet, till exempel Lund, Helsingborg och Östersund. Omfattning, lösningar och hantering av fri parkering ser olika ut.

För att möta önskad effekt om att bidra till ökad tillgänglighet i city föreslås införandet att gratis parkering begränsas till Zon A, citykärnan. Ett annat motiv till denna begränsning är att undvika konkurrens kring boendeparkeringar.

På de aktuella parkeringarna i zon A sker till 80 procent betalning idag via app. Att ändra den funktionen går relativt enkelt. När det gäller leverans finns emellertid osäkerheter på grund av sjukskrivningar och varsel. Leveranstiden hos en av leverantörerna av tjänsten är för närvarande några dagar medan övriga leverantörer bedömer leveranstiden till uppemot tre veckor.

Om den betalningsfria tiden även ska omfatta betalkort tar det minst en månad att programmera om automaterna. Med hänsyn till den korta tid det handlar om föreslås därför att fri parkering endast ska omfatta de som använder app. För betalning med betalkort gäller ordinarie avgift. Det kan därmed uppstå viss kritik från personer som väljer betalkort.

Av juridiska och tekniska skäl föreslås inte heller helt avgiftsfritt utan att avgiften sänks till 1 kr de första två timmarna för de som betalar med app.

Alternativet att täcka över automaterna och tillåta fri parkering har övervägts. Risker med långtidsparkerade bilar som tränger undan besökande gör att alternativet har förkastats. Mer än enstaka timmar fri parkering bedöms inte ge önskad effekt utan snarare kunna motverka syftet.

Effekter av förslaget om fri parkering

Branscherfarenhet från tillfällena när avgiften tagits bort helt visar att effekten då blivit att personer som arbetar i City snabbt uppmärksammar detta och använder platserna som arbetsplatsparkering. Det har medfört en undanträngningseffekt för bilburna konsumenter som fått leta parkering längre från City. Med en begräsning till två timmar ökar förutsättningarna att det blir de bilburna konsumenterna som använder platserna. Erfarenheter från kommuner som nyligen infört lättnader av motsvarande slag har ännu inte hunnit utvärderas men beslutet har mötts av positivt mottagande i Lund och Helsingborg.

Effekten av två timmars fri parkering i nuvarande läge är svårare att bedöma då situationen är unik. Flödet av människor som rör sig i Uppsalas citykärna har minskat med 48 procent jämfört med samma period förra året. Det är en kraftigare minskning än i Sverige generellt, 46 procent. Minskningen är föranledd av ändrat beteende i syfte att minska smitta och att följa myndigheters rekommendationer. Ett möjligt antagande är därför fri parkering i första hand kommer att kunna stimulera besök i city som annars inte skulle bli av på grund av befarad risk med att åka kollektivt. Ett annat antagande är att nödvändiga besök sker med bil i stället för med andra färdmedel.

Att införa gratis parkering i city för att locka fler besökare ger motstridiga signaler i förhållande till folkhälsomyndighetens rekommendationer och uppmaningar till mindre folksamlingar och förre människor generellt på små ytor. Samtidigt är handeln i City hårt pressat. Även en begränsad effekt bedöms kunna ha viss betydelse för näringslivet. Ur andra hållbarhetsaspekter som till exempel klimat, luft och buller antas en begränsad ökad biltrafik ha marginell betydelse för den korta tid som är aktuell.

Effekten kommer åtminstone delvisa att kunna följas upp genom mätningar av parkering och flödesmätningar av människor i city.

Kommunikation om parkeringsavgifter

Det är inte med hänsyn till att det är fråga om en tillfällig åtgärd aktuellt att tillverka nya skyltar vid alla parkeringar. För att få effekt behöver beslutet kombineras med en relativt omfattande informationskampanj med en uppmaning att använda app för betalning.

Enklare att flytta verksamheter till gator och torg

Åtgärder för att förenkla för företag i city att flytta verksamhet utomhus har beslutats av krisledningsnämnden den 20 mars. Åtgärderna innebär att det är enklare att få tillfälligt tillstånd för försäljning i anslutning till verksamhetslokalen. Det blir även enklare att få utökad markupplåtelse för butiker och restauranger. Ingen upplåtelseavgift tas ut på mark för butiker och restauranger till och med 31 december 2020.

För att ytterligare stimulera sådan försäljning föreslås möjligheten att skyndsamt utreda ytterligare förenklningar för näringslivet i samverkan med Uppsala Citysamverkan och Polismyndigheten.

Juridik

Juridiskt finns en osäkerhet med föreliggande förslag genom att befintlig skyltning inte kommer att stämma under perioden med sänkt avgift. Om ärendet överklagas kan det

därför efter laglighetsprövning riskera att upphävas. Eftersom det är ett fel som gynnar den som betalar avgiften via app bedöms det med hänsyn till omständigheterna som acceptabelt.

Ekonomiska konsekvenser

Intäkterna från parkeringsavgifter har under senare tid har minskat med 60 procent. Intäkterna med föreliggande förslag bedöms minska med 0,9 miljoner kronor i månaden med två timmar fri parkering under de kommande månaderna.

Kostnaderna för förslaget om parkering ska tills vidare bäras av kommunstyrelsen genom reglering i avtalet mellan kommunen och Uppsala Parkering AB. Mindre kostnader för omprogrammering av betalsystem och för kommunikationsinsatser hanteras inom respektive verksamhets ram.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 26 mars 2020

Click or tap here to enter text.

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör